

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 333. Quid fit abigeatus, & quæ pœnæ illius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

venerabilem, qui filii sint legit.) quam etiam Episcopus pro hoc crimine etiam Laicis infligere potest, utpote illi quod ad hoc crimen subiectis, quia per illud detrahatur Religioni Christianae. Abb. in cit. c. 1. h. t. quamvis per mortem etiam intelligi possit depositio ab Ordine & officio; cum & ipsa sit mors quaedam civilis. Pirh. l. c. quin & Judex ecclesiasticus furem hominis liberi tradere potest curiae seculari morte ponendum. Harprech. in §. 1. Inter. Inst. de publ. iudiciis. n. ult. Porro has penas plagiariorum, tam jure civili, quam canonico statutas non incurri à magnis dominis, dum sibi invicem donant pigraos, cantatores, moriones & similes, quia non dant illos, ut priverent libertate, sed ut liberi maneat, sicut ante erant apud donantem, tradunt Abb. in c. 1. h. t. in princ. Bart. in L. lege. ff. ad Leg. Jul. peculat.

Quaest. 331. Quid sit peculatus, & quae ejus poena?

1. Resp. Primò: Est crimen publicum, seu species furti, quo pecunia publica ab eo, cujus fidei & periculo commissa non est, surripitur. L. 9. §. Labeo. ff. ad Leg. Jul. peculat. veniuntque nomine pecuniae publicae res omnes ad avararium Reipublicae, aut fisco Principis pertinentes. cit. L. lege. & §. 9. Inst. de public. iudic. quo etiam reducuntur pecuniae communes, sacrae & religiosae. cit. L. lege. ut autem haec species furti distinguatur ab altera ejus specie, nimirum furto Sacrilego, aliqui in descriptione illius addunt, pecunia profana. Tale itaque crimen loquendo generaliter committunt, qui fraudem faciunt per se, vel per alios avarario publico. L. 1. ff. ad Leg. Jul. pecul. & in specie, qui pecuniam publicam auferunt, recipiunt, & in usus suos convertunt. L. 1. ff. & L. un. c. h. t. Item, qui in aurum, argentum, aes publicum aliquid induunt, & immiscunt, quo id pejus fiat. Lauterb. in ff. Lib. 48. tit. 13. ad Leg. Jul. pecul. §. 2. citans L. 1. & §. 9. ff. ad Leg. Cornel. de fals. Item Judices, qui auctoritate officii pecunias publicas ad se trahunt, & penes se retinent. Lauterb. l. c. juxta L. un. c. h. t. Item, qui praedam ab hostibus captam surripiunt. L. 13. ff. h. t. plura exempla peculatus vide apud Lauterb. l. c. inter quae illius reos numerat, qui ad peculatum ministerium suum praebuerunt, vel res substractas scientes, vel quovis modo committentes peculatum susceperunt. §. 9. Inst. L. 1. & 6. §. fin. ff. L. un. c. h. t.

2. Resp. Secundo: Poena peculatus alia est pecuniaria, & quidem quadruplum. L. Sacrilegii poenam. in fin. & L. is, qui. ff. h. t. Lauterb. l. c. §. 4. Reiffenst. h. t. n. 62. Extenditur haec poena adversus haeredes committentis peculatum, contraque eos movetur quaestio principalis ablatae pecuniae. L. fin. ff. h. t. sed non nisi intra annum ejus, qui peculatum fecit. Arg. L. 2. ff. ad Leg. Jul. repet. Gilhaus. arb. crim. c. 2. r. 28. n. 7. in fin. Lauterb. l. c. Alia est corporalis, & quidem in privatis personis deportatio. L. peculatus. ff. h. t. quae tamen poena hodie in usu non est, sed ei successit poena arbitraria. Farin. pr. crim. p. 7. q. 171. n. §. Pirh. h. t. n. 39. In magistratibus vero, personisque publicis publico officio fungentibus, eorumque ministris, qui tempore administrationis tales pecunias abstulerunt, est poena capitalis, §. item Lex Julia peculatus. Inst. de publ. iudic. L. un. c. de crim. peculat. Pirh. Reiffenst. Lauterb. ll. cit. eò quod, cum hujusmodi personae plures haberent opportunitates, pecunias publicas interceptandi, hinc & majoris poenae metu

R. P. Leurr. Jur. Can. Lib. V.

fuerint deterrendae. Menoch. de arb. cas. § 87. n. 6. Matth. L. 48. tit. 10. c. 2. n. 2. Lauterb. l. c. Peculatus denique, quem de jure canonico committunt Presbyteri, alique Clerici bona ecclesiastica sibi appropriantes vel alienantes, punitur excommunicatione, nisi res surreptae celeriter restituantur. c. si quis de rebus eccles. non alien. & si, qui illum commiserunt, restituere non possunt, deponuntur, c. Diaconi. 12. q. 2. Farin. l. c. n. 10. Pirh. n. 39. in fin.

Quaest. 332. Quid sit furtum de rebus, & quae poena illius?

1. Resp. Primò: In strictissimo sensu est delictum publicum, quo pecunia publica ad usum publicum deputata non erogatur ad illum ab eo, cujus fidei & periculo concedita, sed retinetur, vel in alium usum convertitur. Lauterb. l. c. §. 9. Reiffenst. h. t. n. 63. Sicque residuum differt à reliquo, quod in rationibus privatis restat, ut Harprech. ad §. 11. Inst. de publ. iudic. n. 36. sic itaque hoc crimen committitur à dolosis quaestoribus, praefectis, publicanis & similibus officialibus, qui pecuniam publicam ad certum usum delegatam ex proposito retinent, & in usum illum non erogant. L. 2. §. 4. L. 9. §. fin. ff. h. t. nisi in aliud commodum publicum expenderit, ut Menoch. l. c. cas. § 86. n. 26. ubi tamen id ipsum sublimitat in pecunia ad salaria deputata, vel qui ex locatione, emprione alimentaria, aliave ratione acceptam pecuniam publico non solvunt, vel in usum proprium convertunt. cit. L. 4. §. 3. & cit. L. 9. §. 6. atque ita de hoc crimine criminaliter accusari possunt, qui pecuniam salario & sinatam debito tempore non solvunt, praefecti, qui stipendia militaria militibus non extolvant, Xenodochiorum perfidi administratores, Senatores redditus civitatis in suos usus convertentes, qui tamen ex sola culpa, nimirum ex negligentia tantum (quae potius quam dolus praesumitur) rationes reddere nequeunt, modò defectum resarciant. Lauterb. l. c. §. 10. cum Berlich. p. §. concl. 57. n. § 6. & seq. sed nequeis, cujus fidei pecunia, vel aliud quid cum administratione, sed privata committitur (qualis tutor, curator, insitor, negociorum gestor) ob conversionem in alium finem, non tenetur hac ratione residui, nec furti, nisi de animo furandi constet. Berlich. n. 22. & seq.

2. Resp. Secundo: Convictus de hoc crimine praeter infamiam omnibus delictis publicis statutam. L. infamem. ff. de iud. publ. & motionem ab officio, ut Gilhaus. l. c. n. 9. Harprech. n. 38. Lauterb. l. c. §. 11. ultra rem iniquè deentam, vel non debitè erogatam, punitur amplius tertia parte rei, v. g. qui retinuit 300 florenos, praeterea pro poena solvere debet 100. cit. L. 4. §. 1. ff. ad Leg. Jul. peculat. & qui non habet in aere, punitur in corpore, v. g. carcere, vel prout delicti circumstantiae exigunt, nunquam tamen extra Electoratum Saxoniae puniri, ut fures suspensio, sed poenam extraordinariam, docent Berlich. l. c. n. 31. Carpz. pr. crim. q. 85. n. 16. Porro in haeredes quoque illius, qui residua debent. L. fin. ff. h. t.

Quaest. 333. Quid sit abigeatus, & quae poena illius?

1. Resp. Primò: Est species furti, vel quasi furti, & maleficium extraordinarium, quod in pecoribus è stabulis, pascuis, gregibus abducendis committitur, quorum proinde praedatores, abigei,

A a

abigea-

abigeatores, abactores, substractores pecorum, dicuntur Christin. *Vol. 4. decis. 203. num. 3.* quales non sunt, sed potius simplices fures, qui ovem aberrantem, vel equum in solitudine relictum abduxerint. *L. 1. §. 1. ff. de abigeis. Lauterb. l. c. §. 11. Pirh. n. 40.* nisi sapius abegerint etiam unum solium, vel alterum pecus. *L. fin. §. pen. ff. de abigeis. Pirh. l. c. Lauterb. §. 3.* quamvis aliàs juxta textum expressum *cit. hujus L.* abigei non sint, qui de grege ovium minus quam decem, & de grege porcorum minus quam quinque abduxerunt. Tales item non sunt, qui animalia, quæ non veniunt nomine pecorum, ut sunt anseres, anates, gallinæ, columbæ, canes, aliæque animalia domestica, cicurata furantur. *Gilhaus, arb. crim. c. 2. tit. 30. in fine. Lauterb. l. c.* unde jam abigeatus describi potest, quod sit abactio pecorum alienorum fraudulenta, facta luci gratiâ. *Harprech. disp. de crim. abig. th. 25. §. seq.*

2. Resp. Secundo: Cùm hoc crimen majus sit simplice furto & abigei improbiore fures, dum plerumque etiam ferro vel gladio utuntur, ac ita, cùm vi abigunt, gravius puniuntur. *cit. L. 1. §. 3.* Et quidem abigeatus, quo abiguntur pecora è stabulis, acrius & plenius puniti debet, quia fit cum effractione stabuli, quam quo ex grege, sylva, pascuis abducuntur. *L. 1. ff. de effractorib. Harprech. §. pœna. Inst. de oblig. que ex delict. n. 108. §. 109. Pirh. cit. num. 40.* & qui frequentius hoc crimen committunt, ad gladium damnantur; cùm frequentia solet augere pœnam, eamque mutare in capitale. *cit. L. 1. & ibi Brunnem, n. 1. & L. 2. ff. de abigeis.* Idque præsertim in reis humilioris fortunæ, dum honestioribus irrogatur non pœna gladii, sed relegationis aut remotionis ab ordine. *Lauterb. §. 4. Pirh. l. c.* aliàs pro varietate circumstantiarum, delicti & personæ pœna est arbitraria, puta metalli, damnationis ad opus publicum, aut etiam ad bestias, dum abigeatus commissus vi & cum effractione; receptores verò abigeorum, si socii criminis non sunt, puniuntur decenniali relegatione. *L. 3. §. fin. ff. de abig. Lauterb. l. c.* quamvis hodiernis moribus in pluribus locis pœna hujus criminis eadem sit, quæ alterius furti, ita, ut usque ad pœnam mortis deveniri possit. *Carpz. pr. crim. q. 86. n. 3. Lauterb. l. c. §. 5.* in omnibus tamen his vel maxime consuetudo regionis spectanda. De cætero, etsi jure canonico nulla statuta sit pœna præcisè in abigeos, quia tamen SS. Canones pœnas infligunt, juxta qualitatem & quantitatem culpæ, abigeus autem, ut dictum, fur sit improbius, hoc jure major pœna ei irroganda, quam simplici furi, ad eoque Clerico reo hujusmodi criminis pœna depositionis imponi poterit. *Farin. pr. crim. p. 7. q. 167. n. 109. Pirh. l. c.*

Quæst. 334. Num fures ad declinandas pœnas gaudeant asylo?

Resp. Furibus, sive cum, sive sine re furtiva confugientibus ad asyllum Ecclesiæ ab ea nullam tribui immunitatem, sed illos inde abstrahi, & ad carceres Judicis sæcularis deduci posse, cum *Harprech. Covaruvia & aliis defendunt Myler. de jure asyli. c. 10. num. 11. & Fromman. disp. de inquisit. rei furt. th. 16. apud Lauterb. in ff. Lib. 47. tit. 2. §. 60.* iis consentientem & citantem *c. fin. de immunit. Eccles.* cujus tamen textus ad summum intelligendus videtur de fure, qui furatus est in Ecclesia, aut rem Ecclesiæ.

Quæst. 335. An & quo jure teneatur fur restituere ablata?

Resp. Non tantum jure humano, sed & divino ac naturali teneatur restituere ablata, quia ablatio hæc continet gravem injuriam proximi, cui invito res sua fraudulenter aufertur & detinetur, ac proinde ad satisfaciendum proximo pro ea præter poenitentiam, quâ DEO reconciliatur, poenamque, quâ satisfit vindictæ publicæ, necessaria est restitutio rei alienæ, & quantumvis hæc restitutionis obligatio vim non habeat, casu, quo fur non potest, & unde restituat, non habet, omnino tamen non extinguitur, sed astringitur ad restituendum pro tempore, quo ad pinguiorem fortunam fuerit reversus; ita AA. communiter.

Quæst. 336. An res furtivæ apud furem a Judice comprehensæ restituende domino, an vero Judici, officia. libus & ministris justitiæ, aut fisco obveniant?

Resp. Indubitatum est, res illas restituendas privativè vero domino, dum de eo constat, uti expressè declaravit Carolus V. in sua *Const. art. 207. & Frider. in Revers. de Anno 1559.* qui etiam abbo statuta, & consuetudines contrarias, tanquam verosabulus & corruptelas Jure divino & naturali reprobantur, ex ea ratione, quod iniquum, & juri naturali repugnans sit, quod quis cum jacturâ & damno alterius locupletetur, & domini res sine factio in alium transferantur. *L. nam hoc. ff. de conditione indebiti. juncto c. locupletiores. ff. de reg. in 6.* Unde jam etiam non valet, quod opponunt quidam iniqui & avari Judices, nimirum capturam furum, custodiam, alimentationem, torturam, executionem magnas requirere expensas, ad hæc labores Judicis & officialium mereri aliquam mercedem, unde res furtivæ apud furem apprehensum inventæ motitò applicentur in restitutionem dictarum expensarum fisco, mercedemque officialium justitiæ, si quidem quæ Judici, Magistratui ex officio incumbunt, qualia sunt à criminibus, malisque hominibus purgare provinciam, ipsi absque alterius privati damno aut præjudicio præstari debent; ita *Arg. L. puta. §. 2. ff. de condition. ob turp. caus. cum Berlich. præf. p. 5. concl. 54. n. 32. Reiffenst. h. t. n. 45.* præsertim cùm officiales istiusmodi ad hæc aliunde jam sufficiens salarium habere censeantur.

Quæst. 337. An, qui & qualiter edere possint Decretum generale, ut res furtivæ dominis restituantur?

Resp. Potest Episcopus, non item Prælati illo inferior, multoque minus potestas sæcularis contra injustum detentorem, uti etiam contra eum, qui rem furtivam ab alio detentam scit, & non revelat, edere Decretum generale, in eoque debitis monitionibus præmissis statuere, ut, qui intra certum terminum rem furtivam magni momenti non restituit, vel etiam sciens non revelat, ipso facto sit excommunicatus, ita Trident. *sess. 25. de reformat. c. 3.* vi tamen talis Decreti ad revelandum vel denunciandum non teneatur illi, qui id absque sua, suorumve infamia aut gravi præjudicio facere non possunt, uti nec illi, qui rem certò non sciunt, vel saltem per unum testem probare nequeunt. *Reiffenst. n. 48. citans Engels de sent. excomm. n. 24.* ac remittens ad *Barbol. de off. & potest. Episc. alleg. 96.*